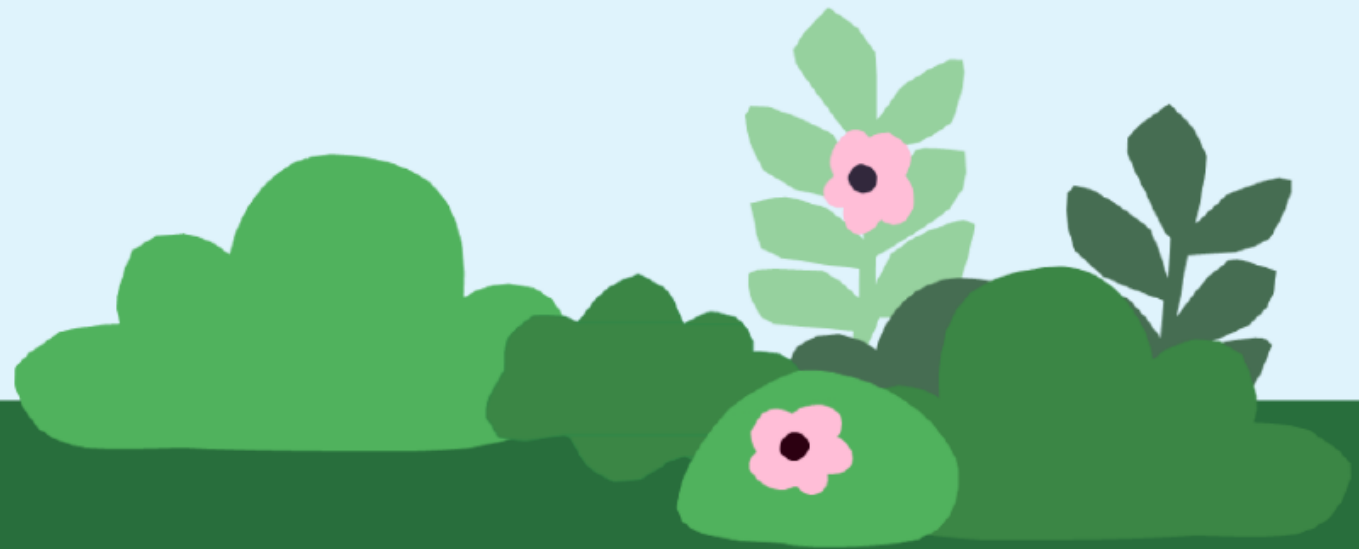
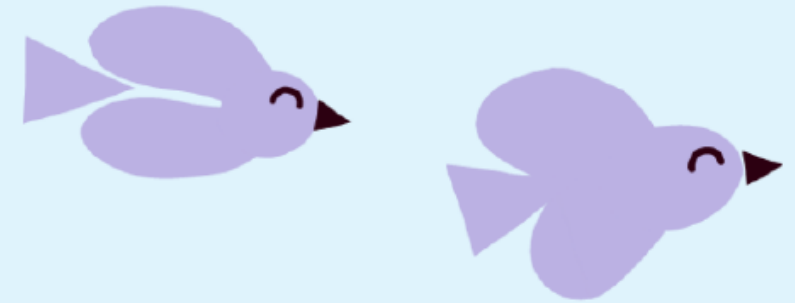

Mary Elizabeth Hospitals Center for Data og Effektforskning

Lone Graff Stensballe
Overlæge i pædiatri, professor, centerleder

Forskel i dødelighed mellem psykiatriske og somatiske patienter (0-17 år), 2019-2023

Kilde: Lone Graff Stensballe, Andreas Jensen. *Pediatric Somatic and Psychiatric Hospital Contacts in Denmark: A National Overview of Risk Factors, Admissions, and Mortality*. 2025.

Nedslagspunkter for alder og dødsårsager

- Blandt børn og unge med hospitalskontakt til psykiatrien var der ca. 20 dødsfald pr. 10.000 individer i de efterfølgende år.
- Blandt børn og unge med hospitalskontakt til somatikken var tallet ca. 10 dødsfald pr. 10.000 individer i de efterfølgende år.
- Børn og unge med psykisk sygdom har typisk forældre med lavt uddannelsesniveau og er oftere fra Region Sjælland.
- 78% af dødsfaldene i **somatik-gruppen** var blandt 0-årige, og 90% var højest 10 år.
 - Gennemsnitsalderen ved dødsfald var 2 år, og medianalderen var 0 år.
- I **psykiatri-gruppen** er tallene små; 75% af dødsfaldene var blandt børn på 9 år eller ældre.
 - Gennemsnitsalder ved dødsfald var 11,5 år , og medianalderen var 13 år.
- De lave tal i psykiatrien tillader ikke konklusioner om dødsårsager; men selvmord fylder. Vi har planlagt et udvidet, opfølgende studie.
- Blandt børn og unge i somatikken er perinatale tilstande den dominerende dødsårsag, mens kræft og selvmord er højt rangerede, når man ikke tæller spædbørn med.

Fremtidige projekter

- Center for Data og Effektforskning, Mary Elizabeths Hospital, har fået bevilget 4 millioner kroner fra eksterne fonde til opfølgende studier inden for området.
- Dermed åbnes mulighed for input med hensyn til behov for fremtidig data og viden, der kan facilitere bedre psykiatri for børn og unge i Danmark
- I den forbindelse vil vi gerne række ud til bl.a.
 - Psykiatriudvalget
 - Region Hovedstaden og den kommende Region Øst
 - Danske Regioner
 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab

Børne- og ungdomspsykiatrisk Forskningsenhed Region Hovedstadens Psykiatri

Søren Dalsgaard

Overlæge og ordførende lærestolsprofessor

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og KU

Overdødelighed i ADHD

- Vi fulgte alle børn født i DK 1981-2011 (1,9 mill), heraf havde 32.061 en ADHD-diagnose (gnmsnt alder ved diagnose 12 år)¹
- I opfølgningen var der 107 dødsfald blandt de med ADHD
 - Antal dødsfald per 10.000 personår var for ADHD 5,9 og for kontroller 2,2
- ADHD **fordoblede** risikoen for tidlig død
 - når der blev taget højde for alder, kalenderår, køn, psykisk sygdom i forældrene og forældrenes alder, uddannelsesniveau og jobstatus
- *Ulykker* var den hyppigste dødsårsag

1. Dalsgaard S, Østergaard SD, Leckman JF, Mortensen PB, Pedersen MG: Mortality in children, adolescents, and adults with attention deficit hyperactivity disorder: a nationwide cohort study. *Lancet* 2015, 385(9983):2190-2196.

Overdødelighed i psykiatri versus somatikken

- Det nye studie er især interessant da det sammenligner dødeligheden blandt børn med psykiatriske hospitals-kontakter og børn med somatiske kontakter ¹
- Dette fjerner lidt af skævvridningen, der kommer når man (som vi gjorde) sammenligner de *med* hospitalsdiagnose, med de som *ingen* diagnose har
- Men de to grupper der sammenlignes i det nye studie er alligevel forskellige
 - Børn med kontakt til somatikken, som *ikke* var syge, inkluderes uanset
 - 24% af somatik-børn fået taget røntgen-billede, mens 22% af psykiatri-børn havde ADHD
- Få dødsfald i psykiatri-gruppen (n=6) og
 - Tal for overdødeligheden er derfor mere upræcise
 - Ikke styrke i studiet til at undersøge dødsårsager

1. Stensballe LG, et al. Pediatric Somatic and Psychiatric Hospital Contacts in Denmark: A National Overview of Risk Factors, Admissions, and Mortality. Acta Psychiatr. Scand. 2025

Mindre afstand mellem somatik og psykiatri

- Integrationen af psykiatrien i somatikken
 - Giver mulighed for et tættere samarbejde i forskningen, men også klinisk
 - Bedre somatisk opfølgning af børn og unge med psykiatriske diagnoser
 - Psykiatrisk konsulent-hjælp vedr. børn med kroniske somatiske tilstande
 - Mere direkte kommunikation om fælles patienter
- Forudsætninger for at det lykkes at mindske afstanden
 - Tættere relationer mellem pædiatri og børne- og ungdomspsykiatri
 - Afdelinger ligger *geografisk* tæt på hinanden (og ikke bare organisatorisk)